

ПРАВознавство

Вікторія Бондаренко,
студентка 1 курсу магістратури
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **К. Б. Дудорова,**
к. ю. н., доцент (БДПУ)

**ДИТЯЧИЙ БУДИНОК СІМЕЙНОГО ТИПУ ЯК ОДНА
ІЗ ФОРМ ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ СИРИТ ТА ДІТЕЙ,
ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ**

Актуальність дослідження. З метою захисту та покращення умов життя, здоров'я і загального розвитку дитини, забезпечення дітям щасливого дитинства в умовах свободи та гідності в Україні створюються та діють такі заклади, як дитячі будинки сімейного типу (далі – ДБСТ). Але правове регулювання відносин, що виникають під час їх діяльності залишається недосконалим.

Ступінь досліджуваної проблеми. Вивченням даної теми займалися фахівці з сімейного права: Я. Бордіян, Л.С. Волинець, І.М. Доля, Л.М. Зілковська, О.О. Свіжа, Ю.Ю. Черновалюк та ін.

Мета статті: дослідження правового регулювання створення та діяльності ДБСТ в Україні.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи: формально-юридичний, порівняльний, узагальнення тощо.

Сутність дослідження. Згідно зі ст. 256-5 Сімейного кодексу України (далі – СК) дитячий будинок сімейного типу – окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, для забезпечення сімейним вихованням та спільного проживання не менш як п'яти дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Створення та діяльність ДБСТ регламентуються главою 20-2 розділу IV СК та Положенням про дитячий будинок сімейного типу, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 564 від 26.04.2002 р.(далі – Положення).

Метою створення ДБСТ є забезпечення належних умов для виховання в сімейному оточенні дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Вихованці проживають і виховуються у дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку, а в разі продовження навчання у професійно-технічному, вищому навчальному закладі I-IV рівнів акредитації – до його закінчення.

Юридичне оформлення діяльності ДБСТ включає декілька етапів: подання письмової заяви осіб, які виявили бажання створити ДБСТ; проходження батьками-вихователями курсу відповідної підготовки; прийняття рішення про створення ДБСТ; укладення договору про організацію діяльності ДБСТ.

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 22.07.2016 № 458 вніс зміни до Положення. Зокрема, зміни передбачають забезпечення діяльності ДБСТ у разі його переміщення до іншої адміністративно-територіальної одиниці, наприклад, у зв'язку зі зміною місця роботи

батьків, покращенням житлових умов, купівлею або отриманням у спадок будинку, квартири, необхідністю лікування батьків або дітей тощо [1].

З метою забезпечення належного виконання покладених на батьків – вихователів функцій, у п.2 Положення чітко передбачено, що загальна кількість дітей у ДБСТ не повинна перевищувати 10 осіб, враховуючи рідних. На мою думку, це дуже важливо, адже велика кількість дітей (понад 10 осіб) у ДБСТ може призвести до негативних наслідків, а саме діти не зможуть отримати повноцінної уваги, догляду та виховання. Вважаю за доцільне доповнити статтю 256-5 СК частиною другою такого змісту: «Загальна кількість дітей у дитячому будинку сімейного типу не повинна перевищувати 10 осіб, враховуючи рідних».

Батьки-вихователі здійснюють виховання самостійно. Водночас частина 5 ст. 150 СК передбачає право батьків-вихователів передавати дітей на виховання іншим особам. Я поділяю точку зору Ю.Ю.Черновалюк, яка називає це положення некоректним, адже тоді зникає мета створення дитячого будинку сімейного типу [2, с.102]. Дійсно, батьки-вихователі мають право залучати до виховання дитини інших осіб, наприклад, у зв'язку з необхідністю розвитку здібностей дитини. Однак вихованці ДБСТ повинні спільно проживати з батьками-вихователями, які уповноважені нести обов'язки по вихованню та розвитку дітей. У свою чергу держава надає сім'ї, яка бере на виховання дітей, фінансову та соціальну підтримку.

Висновки. ДБСТ є дієвим засобом забезпечення та реалізації права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сім'ю та сімейне виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до Положення про дитячий будинок сімейного типу та Положення про прийомну сім'ю: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2016 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-2016>

2. Черновалюк Ю.Ю. Реалізація права на сім'ю шляхом створення дитячих будинків сімейного типу: Монографія. – Запоріжжя: «Просвіта», 2011. – 172 с.

Маргарита Бугасова,
студентка 1 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **Н. С. Іванова,**
к. політ. н., доцент (БДПУ)

ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІТУТУ В СТАРОДАВНЬОМУ РИМІ І СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Актуальність. Активне використання земельних сервітутів в правовій системі України зумовлене безпосереднім впливом римського права та розвитком земельних правовідносин в країні. Через постійне ускладнення земельних правовідносин, відповідні законодавчі доповнення та зміни, проблема прав на чужі земельні ділянки є актуальною і потребує дослідження.